

Resolució 322/2020, de 2 de juliol

Número d'expedient de la reclamació: 142/2020

Administració reclamada: Ajuntament de Figueres

Informació reclamada: Diversa informació sobre els talls de llum dels barris de Sant Joan i el Culubret

Sentit de la resolució: Finalització per la pèrdua sobrevinguda de l'objecte

Resum: Malgrat els dubtes que genera l'aplicació de la taxa, sense tenir més informació ni al·legacions de la part reclamant, a qui s'ha demanat de forma expressa si volia mantenir la reclamació per l'aplicació de la taxa sense obtenir-ne cap resposta, i vist que del seu silenci i de les al·legacions de l'Administració sembla desprendre's que l'objecte de la reclamació tal i com va ser plantejat (accés a la informació) s'ha satisfet durant el procediment, resulta procedent finalitzar el procediment per la pèrdua sobrevinguda del seu objecte, sense pronunciament sobre el fons del cas ni sobre l'aplicació de la taxa.

Paraules clau: Ajuntament. Energia. Talls elèctrics. Reclamació contra silenci. Taxa. Gratuïtat del dret d'accés. Lliurament extemporani de la informació. Pèrdua d'objecte. Manca de diligència en el seguiment de la tramitació. Gratuïtat. Taxa.

Ponent: Elisabet Samarra Gallego

Antecedents

1. El 18 de febrer de 2020 entra a la GAIP la Reclamació 142/2020, presentada contra l'Ajuntament de Figueres en relació amb la informació indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant no sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 13 de desembre de 2019 la persona reclamant va presentar una sol·licitud d'accés a la informació pública davant de l'Ajuntament de Figueres en la què exposa que està realitzant una recerca sobre situacions de talls de llum a diferents indrets de Catalunya i demana: "Informació relativa a les actuacions arrel dels talls de llum i irregularitats en l'accés a l'electricitat als barris de Sant Joan i el Culubret: 1- Nombre i caràcter de les intervencions i inspeccions realitzades als anys 2018 i 2019 als barris de Sant Joan i el Culubret. 2- Resultats de les intervencions i inspeccions realitzades als anys 2018 i 2019 als barris de Sant Joan i el Culubret, incloent el nombre de desconexions realitzades, la detecció de casos de frau elèctric i altres situacions rellevants. 3- Intervencions en relació



a situacions de pobresa energètica als barris de Sant Joan i el Culubret durant els anys 2018 i 2019. 4- Informació relativa a les irregularitats i talls de llums als barris del Culubret i Sant Joan: nombre de talls de llums o incidències detectades, nombre d'habitatges afectats”.

3. L'escrit de reclamació, del 18 de febrer de 2020, assenyala que no hauria rebut resposta de l'Ajuntament.
4. El 20 de febrer de 2020 la GAIP comunica a la persona reclamant que ha tingut entrada la seva reclamació i que s'admet provisionalment a tràmit, identifica la persona responsable de la seva tramitació, li indica els propers tràmits que se seguiran i les dades de contacte electrònic, per si vol fer-ne el seguiment. En aquest escrit, la GAIP adverteix expressament a la persona reclamant de la seva obligació d'informar puntualment a aquesta Comissió de qualsevol novetat que tingui incidència en la reclamació, i en especial, de traslladar a la GAIP immediatament les comunicacions de l'Administració relatives a la informació objecte de la vostra reclamació que pugui rebre mentre duri la seva tramitació.
5. El 21 de febrer de 2020 la GAIP comunica la Reclamació a l'Ajuntament de Figueres i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre ella on s'exposin els antecedents i fonaments de dret, indicant, si s'escau, l'aplicació d'algun dels límits establerts per l'article 21 de l'LTAIPBG i la part de la informació que en quedaria afectada, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la què deriva i la identificació de les terceres persones que resultin afectades per l'accés que es reclama, si n'hi ha.
6. El 17 de març de 2020 la persona reclamant s'adreça a la Comissió per comunicar que la Guàrdia Urbana de Figueres s'ha posat en contacte amb ella per oferir-li el lliurament d'informació si prèviament abona l'import de 30.5€, i la persona reclamant exposa: “Es sol·licita el pagament d'una taxa per expedició d'un certificat (no s'ha sol·licitat cap certificat, sinó informació). Es justifica la taxa amb una ordenança fiscal genèrica que no inclou el supòsit d'accés a la informació, ni s'especifica el motiu pel qual cal el pagament de la contraprestació (tal com seria adient d'acord amb la Llei 19/2014). No es justifica el motiu de la contraprestació, ni tampoc respon a la sol·licitud en cap format específic. No inclou carta de pagament ni informe econòmic-financer de la justificació del pagament. Només s'indica un número de compte al cos del correu electrònic i es demana el pagament”.
7. El 18 de març de 2020 en resposta a la comunicació esmentada a l'antecedent anterior, la Comissió s'adreça a la persona reclamant i li demana que confirmi si la informació a la qual li ofereixen accedir previ pagament de la taxa coincideix amb la informació reclamada,



atès que la sol·licitud sobre la qual li volen cobrar la taxa és d'una data diferent i té un registre diferent a la sol·licitud objecte d'aquesta Reclamació.

8. El 26 de març de 2020 la Comissió trasllada la comunicació esmentada a l'antecedent anterior a l'Ajuntament de Figueres i li demana que, per tal de poder valorar si l'exigència de la taxa infringeix la gratuïtat del dret d'accés a la informació pública establert a l'article 36 LTAIPBG, o si, contràriament, la taxa està justificada i emparada en les excepcions que s'hi contemplen, faci tramesa a la Comissió de: a) la informació que ha elaborat i que la Guàrdia Urbana té previst de lliurar-li, previ pagament de la taxa, en resposta a la sol·licitud objecte de reclamació; b) còpia de l'ordenança fiscal en què s'empara el meritament d'aquesta taxa i justificació del supòsit d'aplicació; c) l'expedient relatiu a la sol·licitud d'informació (que ja li havia estat requerit el 21 de febrer) i d) l'informe jurídic en relació amb la reclamació (també sol·licitat ja el 21 de febrer) així com, qualsevol altra consideració o informació relativa al cas que l'Ajuntament consideri pertinent i rellevant per al sentit de la resolució de la reclamació.
9. El 16 d'abril de 2020 l'Ajuntament de Figueres notifica a la Comissió l'informe jurídic i l'expedient sol·licitats, així com l'Ordenança Fiscal relativa al cobrament de la taxa. A l'informe, fa referència a una sol·licitud d'accés a la informació pública del dia 2 de febrer de 2020, en la qual la persona ara reclamant, sol·licitava part de la mateixa informació que la demanada en la sol·licitud de 13 de desembre de 2019, que és l'objecte d'aquesta Reclamació. A la sol·licitud de 2 de febrer de 2020 es demanaven els resultats de les auditories energètiques i d'estat de la xarxa elèctrica que s'hagin realitzat als barris de Sant Joan i Culubret des de 2016; el nombre i la relació d'incidències registrades als barris de Sant Joan i Culubret en relació al subministrament elèctric als barris de Sant Joan i Culubret des del 2016. A l'informe s'indica que el 27 de febrer de 2020 la Guàrdia Urbana va elaborar un informe, certificat per la Secretaria Municipal el 3 de març i finalment lliurat a la persona reclamant el 20 de març de 2020, un cop la persona reclamant va abonar l'import de la taxa. En la part de fonamentació jurídica cita l'article 18 LTAIPBG i afirma que la informació sol·licitada no queda inclosa en la definició d'informació pública, ja que era informació inexistent en el moment de l'exercici del dret d'accés, encara que estigui previst que hagi d'existir en un futur. Afegeix que: "Tal com manifesta l'informe elaborat per la Guàrdia Urbana de Figueres, no es disposa de les dades referents a auditories energètiques i l'estat de la xarxa elèctrica en els barris de Sant Joan i Culubret. Tanmateix, pel que fa a les incidències en el subministrament elèctric en els sectors esmentats, es disposen des de l'any 2018 a partir de les comunicacions que els veïns d'aquests barris realitzen a la Guàrdia Urbana i per tant, l'elaboració d'aquest informe lliurat, ha requerit la criba de les comunicacions i el tractament de les dades obrants per a l'elaboració d'un informe inexistent fins el moment de la seva petició. Cal incidir en el fet que la informació



proporcionada no és més que algunes de les incidències comunicades per la població afectada, no les incidències en el subministrament energètic registrades atès que aquesta és una informació que no està en poder de l'Administració ni se li requereix. En quant a l'exigència de la taxa, l'article 37.2 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG), estableix que la transposició a formats diferents de l'original poden restar subjectes a una contraprestació econòmica. En aquest cas concret, per raó de protecció de dades de caràcter personal, la informació no pot ser consultada en el lloc on es troben, s'ha d'efectuar el tractament de les mateixes i elaborar la relació. Aquest informe es lliura en format de certificat i amb un preu d'expedició que es contempla en les ordenances fiscals de l'Ajuntament de Figueres, concretament en l'Ordenança Fiscal núm. 8, la qual determina el fet imposable a l'article 2.2.a) "Documents que s'expedeixin o dels que entenguin les Administracions o autoritats locals, a instància de part" i la taxa en l'Annex, 2.1, "Taxa per expedició de documents", A) Secretaria". Finalment, conclou: Per tot això, es conclou que s'ha facilitat a la persona interessada un informe elaborat expressament a partir de les dades que disposava l'Administració amb el cobrament de la taxa establerta en les ordenances municipals a tal efecte i es proposa trametre a la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP) la documentació requerida".

10. El 20 d'abril de 2020 la Comissió trasllada l'informe de l'Ajuntament a la persona reclamant i novament li demana que en un termini de 10 dies aclareixi si la informació que li ha lliurat l'Ajuntament de Figueres dona resposta a la sol·licitud d'informació objecte d'aquesta reclamació o no, i atès que ja va abonar la taxa requerida per l'Ajuntament, li demana si manté la reclamació en relació amb el seu cobrament. La persona reclamant no respon.
11. El 9 de juny de 2020, novament la Comissió s'adreça a la persona reclamant i la informa que si no fa al·legacions en contrari dins del termini de 10 dies, la Comissió procedirà a finalitzar el procediment de reclamació. No s'ha rebut al·legacions ni resposta de la persona reclamant.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la



informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixin les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació, ja que deriva d'una sol·licitud d'accés a informació pública adreçada a una administració obligada per la legislació de transparència, com l'Ajuntament de Figueres (article 3.1.a LTAIPBG).

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat b del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei".

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, "Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda". I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que "El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis".

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: "2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació".

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte "poden" dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la mateixa llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: "Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació. 2. Els límits del dret d'accés a la



informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació”.

La reclamació reuneix els requisits establerts als articles 42.1 LTAIPBG i 30, 31, 32 i 33 RGAIP i, per tant, és admissible a tràmit.

2. *Sobre el cobrament de la taxa i la pèrdua d'objecte de la reclamació i manca de seguiment*

Dels antecedents es desprèn una manca de diligència de les parts en el seguiment d'aquest procediment. En primer lloc, l'Ajuntament excedeix en molt el termini per aportar l'expedient i la informació requerida per la GAIP, qüestió que s'agreuja posteriorment amb l'entrada en vigor del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel Covid-19, que disposa la suspensió dels terminis dels procediments administratius. Nogensmenys, la persona reclamant incompleix el deure de comunicar a la GAIP qualsevol incidència que es produeixi en la tramitació del procediment de reclamació, molt en especial, quan se n'obté la resposta de l'administració, tal i com de forma expressa li va recordar aquesta Comissió en l'escrit d'admissió a tràmit de la reclamació i li ha recordat durant la tramitació. Tampoc ha atès els successius requeriments per expressar si manté la reclamació pel que fa al cobrament de la taxa o si considera satisfeta la pretensió d'aquest procediment. Aquesta manca de diligència i col·laboració en les parts d'aquesta reclamació ha comportat que aquest procediment s'allargui durant molt més del necessari, esmerçant-hi inútilment recursos públics, sempre escassos.

En tot cas, del silenci de la persona reclamant sembla desprendre's que ja hauria accedit a la informació, previ pagament de la taxa que li va ser requerida, i malgrat que inicialment va plantejar a aquesta Comissió dubtes sobre la seva procedència, posteriorment no ha volgut mantenir la reclamació pel cobrament de la taxa. Certament, l'article 37 LTAIPBG disposa que l'accés a la informació pública és gratuït si les dades són consultades en el lloc on es troben dipositades, o bé si existeixen en format electrònic, cas en el qual han d'ésser lliurades per correu electrònic. I únicament admet contraprestació econòmica pel lliurament d'informació pública en concepte d'expedició de còpies i de transposició a formats diferents de l'original, supòsit en què es podrà aplicar la taxa que l'administració tingui prèviament establerta i aprovada, que no podrà excedir el cost de l'operació. La Comissió, a la vista de les al·legacions de la persona reclamant plantejades en relació amb la petició de cobrament de taxa, va demanar informe a l'Administració per avaluar-ne la procedència, i aquesta l'ha justificada en l'aplicació de la taxa per expedició de documents a instància de part prevista a la seva Ordenança Fiscal, al·legant “la inexistència prèvia de la informació tal i com la demanava la persona reclamant, cosa que l'hauria obligat a elaborar-la arran de la sol·licitud”, “que



l'elaboració d'aquest informe lliurat, ha requerit la criba de les comunicacions i el tractament de les dades obrants per a l'elaboració d'un informe inexistent fins el moment de la seva petició", que "per raó de protecció de dades de caràcter personal, la informació no pot ser consultada en el lloc on es troben, s'ha d'efectuar el tractament de les mateixes i elaborar la relació" i en què ha lliurat l'informe "en format de certificat".

Certament, el dret d'accés no empara que l'Administració elabori de bell nou i arran de la sol·licitud informació que no tenia prèviament en el seu poder, ni que, per tant, elabori estudis, informes o certificats per satisfer la petició d'informació. Però el què ha de ser preexistent és la informació, no el document que es lliura contenint-la. Tal i com es desprèn, a sensu contrari, de l'article 29.1.a LTAIPG, és admissible i exigible una certa tasca d'elaboració de la informació prèviament existent per satisfer les sol·licituds d'informació, si aquesta no revesteix complexitat, i aquesta elaboració ordinària i proporcionada ha de ser assumida per l'Administració com a part del seu deure de satisfer el dret d'accés a què l'obliga l'article 19.2 LTAIPBG, de tal manera que, com aquesta Comissió ha reiterat en diverses Resolucions, entre les quals, la Resolució 208/2019, d'11 d'abril, "resulta, per tant, contrari a l'LTAIPBG repercutir al sol·licitant el cost del personal necessari per recopilar-la o tractar-la. I si no es pot imposar cost a l'accés, menys encara es pot condicionar o supeditar aquest dret al pagament previ d'una taxa". Per tant, en relació amb la informació prèviament existent a mans de l'Administració, que és la que ha elaborat per lliurar l'informe, el fet que s'hagi hagut de crivellar o tractar, com diu l'Administració, no justifica per si sol que sigui una taxa que depassi l'obligació de l'Administració en relació amb la satisfacció del dret d'accés, i si realment és una taxa complexa-cosa que hauria d'acreditar l'Administració concretant i justificant les hores i càrrega de personal que hauria de dedicar i la desproporció amb la seva capacitat organitzativa- el què es correspondria és la inadmissió de la sol·licitud, i no pas cobrar una taxa. Aquestes mateixes consideracions es poden aplicar a l'argument de l'Administració sobre l'aplicabilitat al cas del supòsit de transposició de format que permet, d'acord amb l'article 37.2 LTAIPBG, el cobrament d'una taxa, i que l'Administració justifica pel fet que no es podria consultar directament la informació tal i com existeix sense prèviament anonimitzar les dades personals. L'elaboració de la informació per eliminar les dades personals, si no és complexa, no impedeix l'accés, i si ho és, pot justificar la inadmissió, però no encaixen en el supòsit de transposició de format que permet el cobrament de taxa, que fa referència als costos derivats del canvi de format en què es troba la informació (de paper a disquet, o la impressió d'informació originàriament conservada en format digital).

Finalment, l'Administració justifica l'aplicació de la taxa en el fet que l'informe amb les dades sol·licitades s'hagi elaborat com a certificat, sense justificar la necessitat ni la procedència de certificar la informació. Certament, quan la sol·licitud d'informació troba encaix en figures prèviament regulades, com al petició de certificat urbanístic d'acord amb l'article 103.4 del Text



Refós de la Llei d'Urbanisme, està prou justificat tramitar-ho d'acord amb la naturalesa de la petició i amb el seu procediment, i cobrar la taxa aplicable, si bé és recomanable advertir prèviament a la persona reclamant de què la seva petició no es pot emparar en el procediment del dret d'accés a la informació pública, gratuït, tal i com estableix la Resolució de la GAIP 134/2020, de 14 de febrer. Però tampoc sembla ser aquest el cas, segons les pròpies al·legacions de l'Administració.

Tanmateix, malgrat els dubtes que genera l'aplicació de la taxa, sense tenir més informació ni al·legacions de la part reclamant, a qui s'ha demanat de forma expressa si volia mantenir la reclamació per l'aplicació de la taxa sense obtenir-ne cap resposta, i vist que del seu silenci i de les al·legacions de l'Administració sembla desprendre's que l'objecte de la reclamació tal i com va ser plantejat (accés a la informació) s'ha satisfet durant el procediment, resulta procedent finalitzar el procediment per la pèrdua sobrevinguda del seu objecte, sense pronunciament sobre el fons del cas ni sobre l'aplicació de la taxa.

3. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal electrònic de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 2 de juliol de 2020, resol per unanimitat finalitzar la Reclamació 142/2020 per la pèrdua sobrevinguda del seu objecte i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.